

Župa Sanski Most po svome je podrijetlu vrlo stara. U prošlosti se javlja pod različitim imenima. Posjeduje matice od 1747. godine.

U 14. st. na području današnje župe spominje se više crkava, kojih, međutim, nema početkom 16. stoljeća. U Kamengradu kod Sanskog Mosta postojao je u 16. st. franjevački samostan, ali se ne zna točno kada je prestao djelovati.

U 17. st. ovdje se spominju župe Kamengrad i Majdan (Stari Majdan), koje su se vremenom stopile u jednu župu (Majdan), jer se broj katolika oko Kamengrada smanjivao dok ih nije sredinom 17. st. i nestalo. Godine 1672. u župi postoje četiri crkve i od njih udaljen župni stan. Župa je iščezla u vrijeme Bečkog rata koncem 17. st. Katolici su velikim dijelom pobjegli u prekosavlje.

Godine 1741. ponovno se spominje župa Majdan, ali u njoj nema ni jedne crkve niti župnik ima stalni stan. Kućica je postojala samo u obližnjoj Sasini, gdje je župnik mogao odsjesti kada tamo navrati. Godine 1776. župnikova je kuća u selu Škrļevita. Sjedište župe je početkom 19. st. preneseno u skrovitu Sasinu, a 1884. godine u Sanski Most, gdje su izgrađeni župni stan i drvena kapelica.

Župna crkva izgrađena je 1894-96. god. Pedesetih godina zvonik je (v. 36 m) zbog ruševnog stanja morao biti nanovo izidan. U razdoblju 1981-84. godine, crkva je temeljito preuređena: gotovo je sva porušena (osim prezbiterija i zvonika) i nanovo izgrađena. U njoj se nalazi oltar tirolske provenijencije (1898), te nekoliko sadrenih kipova: Gospa, Srce Isusovo, Sv. Anto, Sv. Franjo Ksaverski i Gospa Lurdska. Nova oltarska menza (bijeli kamen), krstionica i ambon izvedeni su po nacrtu Lojzike Ulman, a postaje križnoga puta (ulje na platnu, 95x75 cm) naslikao je Pero Mandić iz Sanskog Mosta. U zadnjem ratu crkva je potpuno srušena. Obnovljena je u razdoblju 1998-99. prema projektu sanacije crkve iz 1980. a izradio ga je

Zvonko Sigmund. Predstoji izrada enterijera.

Sadašnja župna kuća izgrađena je 1932. godine. U zadnjem ratu lakše oštećena i opljačkana. Nakon rata djelom je obnovljena i uređena.

Broj se vjernika u župi tijekom vremena kretao ovako: 1672. god.: 4.200 katolika, 1741. god.: 789, 1776. god.: 1.278, 1813. god.: 1.636, 1887. god.: 1.680 i 1935. god.: 3.230 katolika. Župa je tijekom vremena teritorijalno smanjivana.

Sanski Most je imao 1991. godine 1.650 katolika (1974: 2.000). Danas župa ima 331 katolika. Župu tvore slijedeća naselja: Sanski Most, Brdari, Husimovci, Kijevo, Kljevci, Krkujevci, Kruhari, Lukvice, Poljak, Škrljevita, Trnova i Zdena.

U župi se nalazi jedna podružna crkva u Kljercima, podignuta 1960. god. u groblju, a 1975. god. porušena i izgrađena izvan groblja (18x8 m). u zadnjem ratu je zapaljena tako da su ostali samo zidovi. U župi se nalazi i šest kapelica: dvije su starije drvene, dok su ostale izgrađene sedamdesetih i osamdesetih godina. Od likovnih djela u kapelici u Kijevu (izgr. 1972) nalazi se kip Sv. Ivana Krstitelja, a u G. Poljaku (izgr. 1972) kip i slika Sv. Nikole Tavelića. Župa ima šest grobalja.